

De telegraaf: zo 23 mrt 2008

Bhutanen gaan voor het eerst stemmen

THIMPHU - Het Aziatische land Bhutan bereidt zich voor op de parlementaire verkiezingen maandag, die een einde maken aan de meer dan honderd jaar oude absolute monarchie. Het koninkrijk in het Himalaya-gebergte wordt hiermee de jongste democratie ter wereld.

Prins Willem-Alexander en prinses Maxima op audientie bij koning Jigme Khesar Namgyel Wangchuck (2007)

Ruim 300.000 mensen in de kleine boeddhistische staat mogen hun stem uitbrengen voor het 47 leden tellende parlement. De in Oxford opgeleide koning Jigme Khesar Namgyel Wangchuck spoorde zijn onderdanen aan te gaan stemmen. „Iedereen heeft de plicht zijn stemrecht te gebruiken. Stem met trots en vertrouwen in een volk dat al zoveel heeft bereikt.”

Velen hadden echter liever gezien dat de monarch van de populaire Wangchuck-dynastie de absolute macht had behouden. „Er is niets mis met een koning als leider. We zijn gelukkig en leiden een welvarend leven”, aldus een inwoner. In Bhutan is onderwijs en gezondheidszorg gratis voor iedereen. Velen vinden dat ze dat aan de koning hebben te danken. „Democratie is niet de beste regeringsvorm”, aldus een journalist van de krant Bhutan Times. „Je hebt wel meer te kiezen, maar het garandeert geen welvaart en geluk voor iedereen.”

Maandag heeft iedereen een vrije dag. De straten in de hoofdstad Thimphu zijn verlaten, omdat Bhutanen massaal onderweg zijn naar hun eigen gemeente. In het hele land hangen posters om mensen aan de verkiezingen te herinneren. „24 Maart komt er aan. Bent u er klaar voor?”

Vorig jaar konden de inwoners al oefenen tijdens een gefingeerde stembusgang. Volgens schattingen gaat zeker 70 procent stemmen. De uitslagen worden dinsdagochtend verwacht. „Ik ga met enkele medestudenten naar het stemlokaal. We vinden het erg leuk dat we maandag geschiedenis maken”, aldus student Tashi Dorji.

De vorige koning, Jigme Singye Wangchuck, zette Bhutans verandering richting democratie in. Hij droeg zijn dagelijkse regeringstaken over aan een ministerraad in 2001. In december 2006 deed hij afstand van de troon. Sindsdien hebben vader en zoon het hele land afgereisd om uit te leggen waarom de Bhutanen de democratie moet omarmen. „Singye zei: nu hebben jullie een goede koning, maar wat als jullie morgen een slechte koning hebben?”, aldus de directeur van de nationale krant Kuensel.

Grote veranderingen worden na de verkiezingen niet direct verwacht in de jonge democratie, want de twee deelnemende partijen zetten het beleid van de koning grotendeels voort. Zowel de Democratische Volkspartij (PDP) als de Bhutaanse Eenheidspartij (DPT) hebben kandidaten die onder meer als premier onder de koning dienden. Een is zelfs een oom van de koning. Beide partijen maken zich hard voor minder armoede en een betere infrastructuur.

Het land, gelegen in de Himalaya tussen Tibet en India, staat bekend als een van de gelukkigste landen ter wereld, maar kent wel grote armoede. De koning ijverde niet alleen voor economische groei, maar wilde ook dat mensen gelukkig zijn. Toch vindt hij het tijd voor democratie. „Het is net als met een gezin”, aldus verkiezingskandidaat van de DTP Yeshey Zimba. „Vaders brengen hun kinderen groot, maar als ze volwassen zijn moeten ze verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven.”

Tienduizenden Bhutanen van Nepalese afkomst die naar Nepal vluchtten in de jaren negentig mogen echter niet stemmen. Ze trokken weg, omdat ze zich moesten aanpassen aan de nationale cultuur. Zij verblijven nu in vluchtelingenkampen vlakbij de grens, in grote armoede.